

gets Vegne at stemme for at henvise Andragendet til den ærede Landbrugsministers Undersøgelse.

Der er saa et Par Andragender, som to ærede Medlemmer foreslaa at henvise til Landbrugsministeren, nemlig et Andragende fra Tem Sogneraad om Tilskud til Udbedring af en Del af en Bivej i Anledning af, at der er Statsskov i dette Distrikt, og Andragende Nr. 85, som det ærede Medlem for Vonsild (Jessen) anbefaler, men ifølge tidligere Praksis skal jeg ikke udtale mig om disse Andragender, inden jeg har hørt den ærede paagældende Forslagsstiller udtale sig.

Jessen: Jeg har tilladt mig at stille et Ændringsforslag om, at Andragende fra Gaardejerne J. Jørgensen af Brønøre, J. Jørgensen og M. Frandsen af Tapsøre om Erstatning for Ulemper og Tab forarsaget ved, at deres Ejendomme ere blevne overskaarne ved Grænsereguleringen i 1864, henvises til Landbrugsministeren. Ved Fredsslutningen 1864 blev ved Grænsereguleringen en hel Del Gaarde langs med Grænsen delte saaledes, at deres Jord kom til at ligge paa begge Sider af Grænsen, men ved Fredstraktaten blev der i Artiklerne 20, 21 og 22 indsat den Bestemmelse, at Lodsejerne ikke skulde lide nogen Hindring i saa Henseende, men have fri Færdsel og uden Ulempe skulde kunne komme til deres Jorder og benytte disse som hidtil. Dette Løfte blev imidlertid kun holdt i nogle faa Aar. Alleerede i 1870 begyndte der at komme Ulemper for Ejerne med Hensyn til den Jord, de havde liggende paa den anden Side af Grænsen, men Ulemperne stege i høj Grad Aar for Aar, og særlig da den tyske Beskyttelsestoldlov traadte i Kraft, blev Hindringerne større og Ulemperne derfor meget følelige. Der blev da ogsaa indgivet Andragende til Staten om at faa Erstatning, og i 1897, saa vidt jeg husker, blev der nedsat en Kommission, hvoraf Ordføreren for Andragender var Medlem, med det Formaal at undersøge Forholdene derovre, og der blev saa indstillet fra denne Kommission, at de Ejere, som havde haft deres Ejendomme ved Fredsslutningen, skulde have Erstatning. Dette var jo imidlertid ikke tilfredsstillende for dem, som havde faaet deres Ejendomme, før de meget følelige Ulemper kom til Stede, navnlig siden den tyske Beskyttelsestold, og derfor have de Beboere, som have faaet deres Gaarde enten ved Køb eller ved Arv, inden disse stærke Ulemper kom

frem, ment, at de ogsaa havde Krav paa Erstatning, fordi de i god Tro til, at Fredstraktatens Bestemmelser vilde blive overholdte, have overtaget deres Gaarde til en Pris i Henhold dertil.

Angaaende Ulemper, der ere forbundne med at have Jord paa begge Sider af Grænsen, skal jeg blot anføre nogle Eksempler. Af det Korn, som skal saas paa den anden Side Grænsen, skal der betales Told, selv om Kornet er høstet paa den anden Side Grænsen. Ejerne skulde for at faa deres Kreaturer græssede paa den Jord, de have paa den anden Side Grænsen, erlægge en Afgift, som for en Hest er 3 Rm., for en Ko $1\frac{1}{2}$ Rm. og for et Ungkvæg 1 Rm., og desuden skulde de deponere 20 Rm. for en Hest og 9 Rm. for en Ko. Beløbene, som de skulde deponere, faa de tilbage om Efteraaret. Desuden skulde de lade deres Kreaturer brændemærke, og saa skulde de skriftlig indgaa den Forpligtelse, at disse Kreaturer ikke maa komme i Berøring, hverken med deres egne paa denne Side Grænsen eller med andres Kreaturer paa den anden Side. Man kan sige, at saa have de ogsaa den Fordel, at de, naar de skulde sælge deres Kreaturer, kunne faa den forhøjede Pris derovre, og at disse Kreaturer ikke skulde i Karantæne. Men det er ikke rigtigt, de skulde underkastes den samme Karantæne, og der skal erlægges den samme Toldafgift som for Kreaturerne her fra Landet.

Det vil altsaa nok kunne forstaas, at der er store Ulemper for disse Beboere, og derfor andrage de om, at Staten skal give dem en lille Erstatning for disse Ulemper, idet de, som sagt, ere gaaede ud fra, at Fredstraktaten, hvorved det blev bestemt, at de skulde have fri og uhindret Adgang til deres Jord, blev overholdt. De mene, at det, naar disse Ulemper særlig ere komne, siden Toldbeskyttelsen er traadt i Kraft derovre, og navnlig skyldes de stærke Bestemmelser, som blev truffet i Koleraaaret 1892, vilde være rimeligt, at der kunde sættes en Grænse ved det Aar, saa at de Beboere, som have faaet deres Gaarde efter dette Tidspunkt, ingen Erstatning skulde have, medens de Beboere, som have faaet dem før, skulde have Erstatning, fordi de ikke vidste, at der vilde falde saadanne Byrder paa deres Ejendomme, som selvfølgelig have forringet deres Gaardes Værdi i meget høj Grad.

Der er blevet sagt: De kunne jo afhænde den Jord, som de have paa den anden Side Grænsen. Dertil maa der svares, at det, at afhænde denne Jord, er